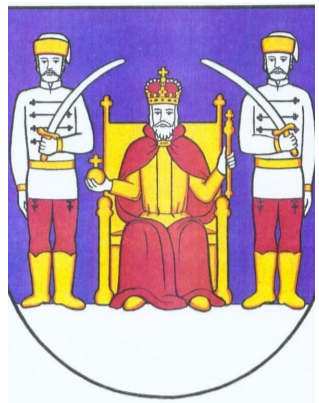

OBEĽ MARŠOVÁ-RAŠOV NAPREDUJE

Investície zatriktívili obec s vyše tisíčkou obyvateľov.

MARŠOVÁ - RAŠOV

Mimoriadne dynamický rozvoj a nárast počtu obyvateľov zaznamenáva v posledných rokoch obec Maršová-Rašov. Bohatý kultúrny a spoločenský život, ale najmä množstvo investícií robia z obce vzdialenej 7 kilometrov od okresného mesta Bytča príjemnú adresu na život. Toľko projektov, ale už aj uskutočnených zámerov sa nevidí len tak často.

Výstavba nových bytov

Až 75 nových bytov v piatich bytových domoch by mohlo v nasledujúcich rokoch rozšíriť bytový fond obce Maršová-Rašov. V obci v Bytčianskej kotline boli v rokoch 2017 až 2019 skolaudované tri bytové domy s počtom 68 bytov. Byty obývajú prevažne mladé rodiny s deťmi.

Rozšírenie kapacity Materskej školy Maršová-Rašov

S nárastom počtu obyvateľov a detí stúpa aj záujem o materskú školu. Vedenie obce robí kroky na to, aby vytvorilo dostatočný počet miest pre všetkých záujemcov. Terajšia kapacita predškolského zariadenia je 39 detí. Samospráva už má na stole projektovú dokumentáciu na výstavbu novej budovy škôlky a podala

žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu. Obec bola so žiadosťou úspešná z eurofondov získala takmer 570-tisíc eur.

„Ak sa zámer podarí, vznikne 55 nových miest pre škôlkárov. Rozšírenie sa týka vytvorenia dvoch nových tried pre 20 detí a jednej pre 15 detí. Rozšírenie zahŕňa vybudovanie novej kuchyne a jedálne pre rozšírenie ako aj pre existujúcu prevádzku materskej školy, kde sa pôvodná kuchyňa zruší a taktiež aj nové priestory pre personál, skladové hospodárstva a vedenie materskej školy. Uskutočnením projektu budeme vytvárať nové kapacity a zlepšovať existujúce priestory,“ vysvetľuje starostka obce Maršová-Rašov Andrea Butková.

Verejné obstarávanie by malo byť ukončené ešte v septembri. Rozdiel medzi nenávratným príspevkom 566 532 eur a vysúťažnou cenou chce obec financovať prostredníctvom úveru.

Zvyšovanie energetickej účinnosti budovy materskej školy

Materská škola prešla na jeseň minulého roka pomerne rozsiahlou rekonštrukciou. Vo februári 2021 požiadala obec o poskytnutie podpory for-

mou dotácie z Environmentálneho fondu. Cieľom projektu bolo znížiť spotrebu energie a množstvo emisií škodlivých látok v ovzduší. Z dotácie Environmentálneho fondu vymenili na streche krytinu, zateplili obvodové steny, stropy, podlahy povahového priestoru a steny podkrovia v budove materskej školy. Náklady obce z vlastných zdrojov boli vo výške 17 058,44 eur, dotácia 77 703,66 eur. Celková cena diela je 94 762,10 eur.

Rozšírenie vodovodu

Od septembra do novembra minulého roka prebiehali práce na rozšírení vodovodu v časti obce Rašov. V súčasnosti sa tejto lokalite nachádza šesť nehnuteľností, ktoré mali akútny problém s pitnou vodou. Záujmom obce bolo riešiť ich potreby, ale aj vytvoriť nové možnosti a príležitosti pre skvalitnenie ponuky občianskej vybavenosti v obci. Celková cena diela z vlastných finančných prostriedkov predstavuje 37 101,11 Eur.

Sadíme budúcnosť – Park Jozef Urbanovský

V najstaršej časti obce Urbanove vznikol park. Cieľom projektu je vytvoriť prostredie priaznivé k potrebám detí, ktoré stimuluje ich prirodzený záujem a umožní im dostatok pohybu, zaujímavú a nezávislú činnosť spojenú s objavovaním a výskumom pri minimálnom zásahu dospelých. Vlni v novembri vysadili v parku 43 ovocných kríkov a 13 ovocných stromov. V priestore je plánované umiestnenie pamätnej tabule rodákovi z Rašova – Urbanova Jozefovi Urbanovskému, katolíckemu kňazovi (1793 – 1865), ktorý pôsobil ako osvetový pracovník

a kultúrny činiteľ. „Jozef Urbanovský mal povest vynikajúceho a skúseného hospodára. Vo svojich farnostiach propagoval moderné formy poľnohospodárstva. Šľachtil ovocné stromy, radil a poučoval roľníkov, ako majú postupovať pri pestovaní kvalitného ovocia. Zaoberal sa predovšetkým včelárstvom a ovocinárstvom,“ predstavila Andrea Butková významnú osobnosť dejín obce. Celková cena diela z vlastných finančných prostriedkov 4 756,06 Eur.

Oddychová zóna Maršová

Andrea Butková zdôrazňuje, že ako starostka má záujem na rovnocennom rozvoji časti Maršová i Rašov. Aj preto v roku 2020 začali vykupovať pozemky na vybudovanie oddychovej zóny v časti obce Maršová. Miesto na oddych totiž v tejto časti obce chýba. „Podarilo sa nám sceliť územie o rozlohe 2000 m², kde plánujeme vybudovať miesto pre stretnutia a oddych obyvateľom obce,“ naznačila plány.

Rozšírenie verejného osvetlenia na cintoríne v časti obce Maršová a časti obce Rašov

Medzi dlhodobé zábery obce patrí systematické budovanie

infraštruktúry. Z tohto dôvodu v júni a v júli v roku 2021 vybudovali osvetlenie na cintoríne v Maršovej, ktoré tam doposiaľ chýbalo. Nové osvetlenie získala i národná kultúrna pamiatka, ktorá tvorí dominantu v časti obce Maršová. O nové svetelné body bolo doplnené i osvetlenie na cintoríne v časti obce Rašov. Cena diela 14 085,25 eur.

Rozšírenie kamerového systému

Na základe požiadaviek Polície Slovenskej republiky bol kamerový systém v obci doplnený o tri nové body. Cena diela 2 889 eur.

Maršová-Rašov verejná kanalizácia (štúdia)

V obci v súčasnosti nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Splaškové odpadové vody z jednotlivých nehnuteľností sú odvádzané do žump, alebo do malých čistiarní odpadových vôd. „Nakoľko si plne uvedomujeme náročnosť na čas a finančné prostriedky, ktoré sú potrebné na vybudovanie verejnej kanalizácie, pristúpili sme k vypracovaniu štúdie, ako prvého kroku smerujúceho k vybudovaniu kanalizácie v obci,“ ohlásila Andrea Butková ďalší chystaný zámer. Cena štúdie z vlastných finančných zdrojov 2 520 eur. V septembri bude vyhlásená verejná súťaž na vyhotovenie projektovej dokumentácie. Jej vypracovanie je prvým krokom k získaniu stavebného povolenia a následne k žiadosti o finančné prostriedky z plánu obnovy či eurofondov

Prechody pre chodcov cez cestu I/61

Bezpečnosť občanom je na prvom mieste. Vedenie obce dalo ešte v roku 2019 po opa-

kujúcich sa tragických nehodách vypracovať dopravný projekt prechodov pre chodcov cez cestu I/61 v oboch častiach obce. „Povolovací proces bol veľmi náročný. Projekty sme museli zahrnúť do územného plánu obce, čo sa podarilo v roku 2020. Finančné prostriedky na vybudovanie prechodov našla obec vo vlastnom rozpočte, čo ma veľmi teší,“ vyjadrila spokojnosť starostka obce Maršová-Rašov.

Obnova pohrebnej kaplnky Povýšenia sv. Kríža v Maršovej.

Je jednou z historických dominant obce. Klasicistická kaplnka postavená v roku 1848 na spôsob antického chrámu je situovaná v svahe na samom vrchu cintorína v Maršovej. Národná kultúrna pamiatka prešla obnovou, ktorú financuje obec z vlastných finančných prostriedkov. V kaplnke boli aplikované chemické tlakové injekcie, obnova hydroizolácie vonkajšieho líca obvodového muriva v kontakte s terénom s uzavretím štruktúrou vyplnenej ryhy a vyspádovaním od objektu kaplnky. Prvá etapa prác bola ukončená obnovou omietok interiéru kaplnky.

► Branislav Koscelník

FARMÁR VYTVORIL BLUDISKO. JE Z NEHO ÚSPEŠNÁ ATRAKCIA

MARŠOVÁ-RAŠOV

Ján Kolek ako malý samostatne hospodáriaci roľník dlho premýšľal, ako využije pozemky za obcou Maršová-Rašov v okrese Bytča, aby z nich bol čo najväčší ošoh. Na ôsmich hektároch pestuje jahody, zemiaky i obilie.

Minulý rok na dvoch hektároch pôdy vysial kukuricu, vykosil do nej 1500 metrov chodníčkov, umiestnil do nich hry pre všetky vekové kategórie a na svete bola jednoduchá, no príťažlivá atrakcia. Ľudia boli po pandemických obmedzeniach hladní po zábave pod holým nebom a bludisko v kukurič-

nom poli brali ako možnosť stráviť čas s rodinou v poľnohospodárskej krajine.

Bývalý vychovávateľ v centre voľného času tvrdí, že takáto aktivita nie je pre každého poľnohospodára. Treba mať odvalu, ísť do rizika a najmä veľa premýšľať o tom, ako robiť zabehnuté veci inak. Slovenský vidiek potrebuje podľa Jána Koleka aj takéto impulzy.

„V Švajčiarsku sú pekné bludiská, mnoho ich majú aj v Česku, keď som to videl, zaujalo ma to. Keďže nič podobné v okolí nebolo, rozhodol som sa vyskúšať to,“ tvrdí.

Dlhé roky pracoval s deťmi a mládežou, preto aj samotné bludisko je namierené najmä na túto cieľovú skupinu.

„Bola to paráda, veľmi ma to bavilo,“ hovorí 16-ročný Samuel, ktorý si prišiel bludisko vyskúšať. Metre a metre spletených cestičiek, ktoré sa po chvíli začnú zlievať jedna do druhej, dajú zabrat aj bystrým mozgom. „Trvalo nám to asi hodinu a desať minút,“ priznáva Samuel.

Číslo návštevnosti nie sú pre Jána Koleka dôležité. „Zaujímam ma skôr celkový dojem, ktorý to v ľuďoch zanechá,“ hovorí.

Podľa neho sú však ohlasy

najmä pozitívne. „Ľudia sú v drvivej väčšine spokojní. Vždy však bude jeden z desiatich, ktorý má iný názor ako ostatní,“ vysvetľuje Kolek.

Bludisko navštevujú aj najmenší. Násť všetky tabule v labyrinte sa podarilo aj päťročnej Julke.

Hádanky boli ale trochu náročnejšie. „Vyriešila som len jednu, ostatné som nevedela,“ priznáva. Pohotovo jej však pomohla jej mama. Pole zvládla s odvahou.

„Bála som sa, ale len trochu,“ hovorí Julka.

► Branislav Koscelník

► Bludisko v kukuričnom poli. ► foto: Branislav Koscelník